

NORSKE LANDSKAPSARKITEKTERS FORENING

MEDLEM AV INTERNATIONAL FEDERATION OF LANDSCAPE ARCHITECTS - IFLA

MEDLEM AV IFLA EUROPEAN REGION – IFLA EUROPA

Josefines gate 32

0351 OSLO

T 918 53 106

post@landskapsarkitektur.no

www.landskapsarkitektur.no

Motorferdsellovutvalget
Klima- og miljødepartementet

31. januar 2023

Motorferdsellovutvalget – Innspill fra Norske landskapsarkitekters forening NLA

NLA takker for muligheten til å gi innspill til Motorferdsellovutvalgets arbeid.

Vi merker oss bakgrunnen for arbeidet:

«fremme forslag om revidering av lov om motorferdsel i utmark og vassdrag med sikte på økt lokalt selvstyre og redusert byråkrati knyttet til praktiseringen av loven, samtidig som hensyn til natur og friluftsliv blir ivaretatt».

Motorferdsel med snøscooter har svært ofte betydning for flere enn en kommunes innbyggere, og i mange tilfeller for mer enn én aktuell kommunes areal. Etablering av snøscooterløyper bør derfor som hovedregel ikke være mulig gjennom en reguleringsplan som vedtas av kun det aktuelle kommunestyret.

Konfliktene knyttet til snøscooterkjøring, både i og utenfor vedtatte traseer, har eskalert de siste årene. En forenkling av prosessen vil kunne føre til enklere saksgang for den som søker om å etablere løyper på et gitt sted, men vil samtidig øke konflikten ytterligere med brukere som ikke ønsker løyper på det samme stedet. Vi anser dette som en svært uheldig konsekvens, og i strid med Europarådets landskapskonvensjon*.

*Europarådets landskapskonvensjon ble vedtatt 20.10.2000 og trådte i kraft for Norge 01.03.2004 – som ett av de første landene i Europa. Konvensjonen søker å motivere innbyggerne til å kunne identifisere seg med sine hverdagsomgivelser, styrke demokratisk styresett og spre bevissthet om landskap som fellesgode.

Klima- og naturkrisen er etter hvert erkjent å være to sider av samme sak. Skal Norge nå utslippsmålene, må vi samtidig beskytte naturen. Motorferdsel i utmark er i mange tilfeller en trussel mot naturen og naturgodene, både direkte gjennom aktiviteten og indirekte ved at økt tilgjengelighet gir risiko for økte inngrep. Ev. endringer i motorferdselloven bør dermed ikke øke truslene mot naturen, men derimot søke å redusere disse.

Ang. privat initierte løyper

Ved å tillate at private kan initiere og gjennomføre regulering av løyper, vil det i praksis

ofte være personer med økonomisk interesse som bekoster konsekvensutredningen og reguleringsaken. Det vil dermed være lønnsomt for private aktører å få vedtatt løyper. Man legger i så fall opp til en «bukken-og-havresekken» løsning dersom utbygger også skal bekoste og stå for konsekvensutredningen. Medvirkning i en slik prosess, vil i liten grad sørge for god lokal forankring. Vi mener derfor at det ikke skal åpnes for at private kan initiere eller gjennomføre reguleringsaker med løyper som formål.

Et eksempel på at privat initiert snøskuterløype kan føre til store konflikter i lokalmiljøet, er vedtaket om løype i Skaiti i Saltdal. Den gikk på tvers av hensyn til både naboer, reindrift, biomangfold og friluftsliv, <https://www.nrk.no/nordland/familier-ble-splittet-da-skuterloypa-kom-til-bygda-skaiti-i-nordland-1.15805372>

Monetær verdi av natur

Det må sikres at nytt regelverk ikke strir mot intensjonene og målene for Naturavtalen. Det må også tas hensyn til den monetære verdien av uberørt landskap – slik det nå utføres av SSB og Miljødirektoratet.

Vi mener at områder hvor det «ikke skal anlegges snøscooterløyper» må utvides til å gjelde områder som inngår i EU-taksonomi:

- på verdifull dyrket mark
- jomfruelig mark med høy verdi for biomangfold
- skog som er en del av landets karbonfangst
- områder definert med høy eller svært høy verdi for friluftsliv i Miljødirektoratets naturbasekart,

samt:

Inngrepsfrie områder i Miljødirektoratets naturbasekart, dvs:

- områder med arter med nasjonal forvaltningsinteresse i Miljødirektoratets naturbasekart.
- alle områder med verdi for friluftsliv i Miljødirektoratets naturbasekart.

Nyttekjøring og forlystelseskjøring

Vi mener det må skilles mellom *nyttekjøring* og *forlystelseskjøring* for å gjenspeile de forskjellige typene snøskutere som finnes i markedet, og måten de brukes på. Transport av varer og personer i lav hastighet og langs fastsatte ruter, er relativt lite sjenerende og kan bidra til å styrke næringsliv knyttet til turisme. Forlystelseskjøring har mer preg av motorsport og kan inkludere hopping, fartsstrekninger og kjøring i bratte fjellsider. Snøskutere som brukes til dette har en spesifikk utforming for slik bruk. Slik kjøring skaper vesentlig mere støy, og spres ofte langt ut fra løypenettet. Selv om slik kjøring i teorien er ulovlig er det utstrakt praksis, noe blant annet Statens naturoppsyn rapporterer.

Håndheving av regelverket for kjøring er i praksis svært vanskelig.

Eksempel: <https://polarisracing.no/models/rmk-khaos/?trim=850-rmk-khaos-155>

«... spesialbygget for dynamisk kjøring i dyp snø.»

Håndheving av loven

Snøskutere bør utstyres med digital kjørebok, med angivelse av tidspunkter og posisjoner, som skal kunne framvises på forespørsel. På den måten vil det være mulig å kontrollere f.eks. om antall turer fram og tilbake til hytta samsvarer med gitt tillatelse, og om det i utstrakt grad er kjørt utenfor løypetraseen. På den måten vil det være mulig å tillate hensynsfull nyttekjøring og få kontroll på forlystelseskjøringen, som har store negative konsekvenser.

Avslutning

Utvalgets mandat peker som nevnt innledningsvis i flere retninger.

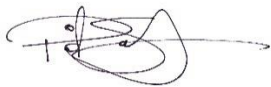
NLA mener at utvalget må legge stor vekt på den avsluttende delen, om at: «hensyn til natur og friluftsliv blir ivaretatt».

Dersom man skal lykkes med å redusere byråkratiet knyttet til lovverket om motorferdsel i utmark, må det innebære at skal-kravene til hvor løypene kan anlegges må være tydelige og absolutte.

Vi stiller gjerne til et møte for å utdype våre synspunkter ytterligere.

Med hilsen

For Norske landskapsarkitekters forening

Pål Dixon Sandberg
President

Marit Hovi
Daglig leder

Om Norske landskapsarkitekters forening (NLA)

Norske landskapsarkitekters forening er en fagideell organisasjon for norske landskapsarkitekter med eksamen fra godkjent høyere profesjonsutdanning (masternivå). Foreningen har som formål å fremme utviklingen av landskapsarkitektur og hagekunst og å ivareta standens interesser. Landskapsarkitektprofesjonen er delvis overlappende og tett knyttet opp til arkitektprofesjonen med hensyn til metodiske tilnærminger ved planlegging og prosjektering av fysiske omgivelser på alle plan- og detaljeringsnivå, men har en dypere forankring og spisskompetanse knyttet til planlegging, formgivning og prosjektering av alle typer landskap fra svært naturlig til svært urbant landskap. Foreningen har 1160 medlemmer pr 2023.